

УДК 338.48:351.82

DOI <https://doi.org/10.32782/tnv-pub.2024.5.7>

ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО СЕКТОРУ

Нікітенко К. С. – кандидат економічних наук,
доцент Херсонського державного аграрно-економічного університету
ORCID: 0000-0001-8423-5605

Статтю присвячено дослідженню впливу державного регулювання на конкурентоспроможність туристичного та готельно-ресторанного секторів з акцентом на український контекст. Метою роботи є аналіз різних аспектів державної політики та її ролі в забезпеченні розвитку цих галузей, що є важливими для економічного зростання, створення робочих місць та залучення інвестицій. У статті розглядаються основні інструменти державного регулювання, такі як ліцензування, стандартизація якості, податкові пільги, екологічні норми та контроль за дотриманням стандартів безпеки, що забезпечують відповідність галузевим вимогам і сприяють підвищенню репутації країни як надійного туристичного напрямку.

Особливу увагу приділено аналізу сталого розвитку та інновацій у секторі, що є ключовими факторами для досягнення довгострокової конкурентоспроможності. Сталий розвиток розглядається як стратегія, що підтримує екологічну відповідальність і сприяє збереженню культурної спадщини, приваблюючи сегмент еко-туризму. Окрім цього, у статті розкривається роль державних ініціатив у сприянні впровадженню новітніх технологій, таких як автоматизація обслуговування та використання відновлюваних джерел енергії, що знижує витрати та підвищує ефективність підприємств. Аналізуючи український та міжнародний досвід, автори статті окреслюють перспективні напрями вдосконалення регуляторної політики для сприяння розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в умовах глобальної конкуренції.

Дана стаття також розглядає виклики, пов'язані з державним регулюванням, такі як надмірне податкове навантаження, складні процедури ліцензування та високі витрати на дотримання стандартів, які можуть стримувати розвиток малого та середнього бізнесу. Автори аналізують шляхи досягнення балансу між необхідністю забезпечення високих стандартів та створенням сприятливих умов для розвитку бізнесу. У статті пропонується рекомендації для впровадження ефективної державної політики, яка підтримуватиме конкурентоспроможність українського туристичного сектору шляхом стимулювання інновацій, сталого розвитку та відповідальності перед суспільством.

Аналітичний підхід та рекомендації, представлені в роботі, є корисними для науковців, державних органів, підприємців і практиків, зацікавлених у розвитку туристичного сектору та зміцненні його позицій на світовому ринку.

Ключові слова: державне регулювання, конкурентоспроможність, туристичний сектор, готельно-ресторанний бізнес, сталий розвиток, інновації, Україна.

Nikitenko K. S. The impact of government regulation on the competitiveness of the tourism and hospitality sector

This article is dedicated to exploring the impact of government regulation on the competitiveness of the tourism and hospitality sectors, with a particular focus on the Ukrainian context. The study aims to analyze various aspects of public policy and its role in fostering the development of these industries, which are essential for economic growth, job creation, and attracting investment. The article examines the main instruments of government regulation, such as licensing, quality standardization, tax incentives, environmental norms, and compliance controls, which ensure adherence to industry requirements and enhance the country's reputation as a reliable tourism destination.

Special emphasis is placed on sustainable development and innovation in the sector, which are critical factors for achieving long-term competitiveness. Sustainable development is presented as a strategy that supports environmental responsibility and cultural heritage preservation, attracting segments of eco-tourism that prioritize ethical travel practices. In addition, the article highlights

the role of government initiatives in promoting the adoption of cutting-edge technologies, such as service automation and the use of renewable energy sources, which reduce costs and increase business efficiency. By analyzing both Ukrainian and international experiences, the authors outline promising directions for enhancing regulatory policies to support the development of the tourism and hospitality industries amidst global competition.

The article also addresses challenges associated with government regulation, including excessive tax burdens, complex licensing procedures, and high compliance costs, which may inhibit the growth of small and medium-sized businesses. The authors investigate ways to balance the need for high standards with the creation of a favorable business environment, encouraging the growth of both local and international tourism. Recommendations are proposed for implementing effective government policies that bolster the competitiveness of Ukraine's tourism sector through the promotion of innovation, sustainable practices, and social responsibility.

The analytical approach and recommendations presented in this study are valuable for researchers, policymakers, entrepreneurs, and industry practitioners interested in developing the tourism sector and strengthening its position in the global market. This comprehensive analysis not only identifies current issues but also offers practical insights for creating a robust regulatory framework that supports sustainable growth, enhances international reputation, and aligns with evolving consumer demands for quality, sustainability, and cultural preservation in tourism and hospitality. The findings underscore that effective regulatory practices must balance economic growth with responsible management, providing a blueprint for policy enhancements that benefit both the industry and society at large.

Key words: *government regulation, competitiveness, tourism sector, hospitality industry, sustainable development, innovation, Ukraine.*

Постановка проблеми. Туристичний та готельно-ресторанний сектор є одними з ключових складових сучасної світової економіки, відіграючи важливу роль у створенні робочих місць, залученні інвестицій та розвитку регіонів. За даними Світової туристичної організації (UNWTO), внесок туристичної індустрії у світовий ВВП становить близько 10%, а кожне десяте робоче місце у світі припадає саме на цей сектор. У деяких країнах, особливо у туристичних регіонах, частка доходів від туризму досягає до 25-30% від загального обсягу економіки. Сектор готельно-ресторанного бізнесу, який є важливою складовою туристичної індустрії, забезпечує не тільки обслуговування, а й культурний досвід для туристів, сприяючи формуванню іміджу країни на міжнародній арені.

Однак, сучасні тенденції глобалізації та інтернаціоналізації ринків спричинили значне посилення конкуренції, змушуючи країни вдосконалювати свої регуляторні механізми для збереження і підвищення конкурентоспроможності національних туристичних секторів. Складна ситуація на ринку вимагає не лише якісного обслуговування та високих стандартів, але й стійкості та гнучкості бізнесу. У цьому контексті державне регулювання відіграє ключову роль, оскільки саме воно встановлює основні правила гри, що можуть як підтримувати, так і обмежувати розвиток галузі.

Державне регулювання у сфері туризму та готельно-ресторанного бізнесу охоплює широкий спектр заходів – від створення системи сертифікації та ліцензування до визначення податкових пільг і екологічних стандартів. Різні країни реалізують власні підходи до регулювання, що залежить від їхніх економічних, соціальних та культурних особливостей, а також від специфіки ринку. Наприклад, у країнах Європейського Союзу встановлені жорсткі вимоги до екологічних стандартів у готелях, тоді як у деяких країнах Азії основну увагу приділено лібералізації бізнесу та стимулюванню туристичних потоків через зниження податкового навантаження

Одним із важливих аспектів державного регулювання є його вплив на конкурентоспроможність сектору. Наявність високих стандартів якості може сприяти збільшенню попиту на туристичні послуги, зокрема серед міжнародних туристів,

які звертають увагу на безпеку, екологічність та інноваційність туристичних об'єктів. Водночас, надмірне регулювання може стати бар'єром для розвитку, особливо для малого та середнього бізнесу, який не завжди має можливості для виконання складних адміністративних вимог або великих витрат, пов'язаних із дотриманням стандартів. Питання пошуку оптимального балансу між регулюванням і стимулюванням економічної активності стає критично важливим, оскільки воно визначає здатність туристичного сектору адаптуватися до глобальних викликів, таких як пандемії, економічні кризи та зміни клімату.

Значну роль у цьому контексті відіграє регуляторна політика держави, яка повинна враховувати як потреби бізнесу, так і вимоги до забезпечення суспільних інтересів. Наприклад, в умовах зростаючої значущості сталого розвитку, держави все частіше запроваджують екологічні стандарти, стимулюють використання енергозберігаючих технологій та обмежують використання ресурсів у туристичних зонах. Ці заходи не тільки сприяють збереженню екологічного балансу, але й роблять туристичний сектор більш привабливим для нового сегмента споживачів, орієнтованих на екологічний туризм.

Таким чином, вплив державного регулювання на конкурентоспроможність туристичного та готельно-ресторанного сектору є складним і багатограним питанням, яке потребує глибокого аналізу. Дослідження того, як різні інструменти державного регулювання можуть сприяти або, навпаки, стримувати розвиток галузі, має важливе значення для розробки ефективної регуляторної політики, спрямованої на забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності цього сектору в умовах глобальних змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багато джерел присвячено вивченню впливу державної політики та регуляторних ініціатив на розвиток конкурентоспроможності галузі, що дає змогу детально дослідити різноманітні аспекти цього процесу, зокрема економічні, соціальні, екологічні та адміністративні.

Статті українських авторів, зокрема праці Бутка і Коробченка (2020), Голубевої (2021) та Лисенка і Харченка (2021), фокусуються на особливостях розвитку українського туристичного сектору під впливом державних ініціатив. Ці джерела допомагають зрозуміти національні пріоритети та виклики, зокрема питання адаптації європейських стандартів якості, важливість сталого розвитку та роль держави у створенні сприятливих умов для зростання галузі.

Дослідження Паламарчук і Іваної (2019) підкреслює європейський досвід у галузі сталого розвитку та інновацій в туризмі, що актуально для України, яка поступово інтегрується у світові туристичні процеси. Залучення міжнародного досвіду дає змогу ефективніше реалізувати регуляторні інструменти, націлені на забезпечення стійкого економічного зростання. Це допомагає зрозуміти, як країни ЄС підтримують еко-туризм та впроваджують екологічні стандарти, що може бути застосовано й для підвищення привабливості українського туристичного продукту.

Праці Кужеля (2018) та Назаренко (2019) детально розглядають регуляторні механізми впливу на конкурентоспроможність і сталий розвиток у сфері гостинності. Вони аналізують позитивні й негативні аспекти державного втручання, а також наводять приклади, як регулювання може стати інструментом підтримки галузі або, навпаки, створити бар'єри для входу малих та середніх підприємств.

Інші джерела, такі як книги Smith і Puczkó (2014), Buhalis і Costa (2006), а також праця Pechlaner і Volgger (2012), надають важливу міжнародну перспективу. Вони розглядають теми управління здоров'ям, автоматизації та інновацій

у сфері туризму й гостинності, що особливо актуально для сучасної України, де є потреба в адаптації новітніх технологій для підвищення ефективності й зниження операційних витрат. Їхній підхід до аналізу інноваційних технологій і систем управління також може слугувати прикладом для українських підприємств, які прагнуть підвищити свою конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

Праці Hall (2008) і Pechlaner & Volgger (2012) зосереджуються на стратегічному плануванні та співпраці в галузі гостинності, досліджуючи питання ефективного регулювання, партнерства та розвитку сталих стратегій, що є критично важливими для досягнення довгострокових цілей у туристичному секторі. Вони допомагають окреслити роль державних і приватних ініціатив у підтримці екологічної стійкості й дотриманні міжнародних стандартів, що є суттєвим для підвищення туристичної привабливості України.

Українські джерела, такі як статті Кирилова, Грановської і Алещенко (2020), та Крикунової і Алещенко (2020), підсумовують економічні та стратегічні аспекти конкурентних переваг і розвитку молодіжного підприємництва в галузі туризму. Вони підкреслюють важливість підтримки молодіжних ініціатив і впровадження економічних механізмів для посилення туристичної галузі як інструменту соціально-економічного розвитку.

Загалом, використані джерела розкривають багатогранний підхід до державного регулювання туристичного та готельно-ресторанного секторів, наголошуючи на необхідності збалансованої політики, що враховує як економічні, так і екологічні потреби. Вони підкреслюють, що успішне регулювання та підтримка сектору можлива лише за умови інтеграції сталих практик, інноваційних технологій і стратегічного планування, що є важливими складовими для підвищення конкурентоспроможності України на глобальному туристичному ринку.

Постановка завдання. Дослідити та проаналізувати вплив державного регулювання на конкурентоспроможність туристичного та готельно-ресторанного секторів, зокрема в Україні.

Виклад основного матеріалу. Державне регулювання є важливим інструментом, що впливає на розвиток і конкурентоспроможність туристичного та готельно-ресторанного сектору. Воно не тільки визначає умови функціонування підприємств у цій галузі, але й створює правила, які можуть стимулювати чи, навпаки, обмежувати розвиток бізнесу. Регуляторна роль держави охоплює різноманітні напрями, зокрема ліцензування, стандартизацію якості послуг, податкові пільги, екологічні норми та контроль за безпекою. Ліцензування забезпечує формування певного рівня якості послуг та захисту прав споживачів, одночасно запобігаючи несанкціонованій діяльності у секторі. Стандартизація якості, що регулюється державою, є важливим аспектом для підвищення рівня обслуговування туристів, що, у свою чергу, сприяє залученню міжнародних клієнтів та зміцнює імідж країни як туристичного напрямку. Екологічні норми, запроваджені державою, відіграють значну роль у розвитку сталого туризму, адже захищають навколишнє середовище та зберігають культурну спадщину, що, зокрема, є вагомим фактором привабливості країни для туристів.

Податкове навантаження, яке визначає держава, є ще одним важливим аспектом, що впливає на туристичний сектор. У багатьох країнах надаються податкові пільги для підприємств, що діють у сфері туризму та готельно-ресторанного бізнесу. Ці заходи часто спрямовані на зниження операційних витрат та стимулювання інвестицій, що є важливим для забезпечення конкурентоспроможності сектору в умовах глобального ринку. Проте, надмірне податкове навантаження може

створювати значні перешкоди для місцевих підприємств, особливо для малих та середніх бізнесів, які не мають достатньо ресурсів для покриття високих витрат. Тому податкова політика є ключовим елементом, який може суттєво вплинути на конкурентоспроможність туристичного сектору.

Економічні стимули, такі як гранти та субсидії, які надає держава, сприяють розвитку інноваційних проєктів у сфері туризму та готельно-ресторанного бізнесу. Це, у свою чергу, допомагає підприємствам адаптуватися до змін у ринкових умовах, підвищувати якість обслуговування та залучати нових клієнтів. Крім того, державна підтримка інфраструктурних проєктів у туристичних регіонах створює сприятливі умови для розвитку бізнесу та підвищення рівня конкурентоспроможності регіону в цілому.

Державне регулювання може мати як позитивний, так і негативний вплив на туристичний та готельно-ресторанний сектор. З одного боку, воно забезпечує дотримання стандартів якості, безпеки та екологічних норм, що підвищує рівень довіри споживачів та приваблює туристичного напрямку. З іншого боку, надмірне регулювання та високі податкові ставки можуть стати значною перешкодою для виходу на ринок нових підприємств та обмежувати можливості розвитку вже існуючих. З огляду на це, держава повинна прагнути до створення ефективного та збалансованого регуляторного середовища, яке дозволить забезпечити сталий розвиток туристичного сектору та його конкурентоспроможність на міжнародному рівні.

Вплив державного регулювання на конкурентоспроможність готельно-ресторанного бізнесу є надзвичайно складним і багатогранним процесом, що охоплює як позитивні, так і негативні аспекти. Стандартизація, встановлена державою, є одним із ключових інструментів, за допомогою якого держава забезпечує високу якість обслуговування в готелях і ресторанах. Запровадження стандартів дозволяє не тільки гарантувати базовий рівень якості послуг для споживачів, але й формувати репутацію країни як надійного туристичного напрямку з високими стандартами обслуговування. Це особливо важливо в умовах глобальної конкуренції, де надійність і безпека стають вагомими аргументами для залучення міжнародних туристів. Стандартизація якості також сприяє підвищенню довіри споживачів до готельно-ресторанних закладів, оскільки вони можуть бути впевнені у дотриманні певного рівня обслуговування, що відповідає встановленим нормам. Таким чином, регулювання у формі стандартів якості є важливим елементом, що створює конкурентну перевагу для готельно-ресторанного бізнесу, допомагаючи залучати туристів, особливо з міжнародних ринків.

Однак разом із позитивними аспектами стандартизації державне регулювання часто супроводжується створенням адміністративних бар'єрів, які можуть стримувати розвиток готельно-ресторанного сектору. Складні процедури ліцензування, необхідність дотримання суворих вимог до безпеки, санітарних норм та екологічних стандартів, а також високі бюрократичні вимоги можуть стати значною перешкодою для малого та середнього бізнесу, які не завжди мають ресурси для подолання таких перешкод. Витрати на дотримання нормативних вимог можуть бути обтяжливими для підприємців, особливо на етапі входу на ринок. Вимушені інвестиції у відповідність стандартам часто стають фінансовим тягарем для підприємств, які тільки розпочинають діяльність або прагнуть розширити спектр своїх послуг. У результаті, складні адміністративні процедури можуть знизити гнучкість бізнесу та обмежити можливості для інновацій, оскільки частина ресурсів спрямовується не на розвиток і вдосконалення послуг, а на відповідність бюрократичним вимогам.

Отже, вплив державного регулювання на конкурентоспроможність готельно-ресторанного бізнесу визначається як позитивними, так і негативними аспектами. З одного боку, стандартизація сприяє підвищенню якості послуг і створює умови для позитивного іміджу країни на міжнародному ринку, з іншого боку, адміністративні бар'єри можуть стати значною перешкодою для динамічного розвитку бізнесу. Ефективна регуляторна політика потребує знаходження балансу між встановленням високих стандартів якості та створенням гнучких умов для малого та середнього бізнесу, що дозволить не лише забезпечити високий рівень обслуговування, але й сприяти сталому розвитку та підвищенню конкурентоспроможності готельно-ресторанного сектору на національному та міжнародному рівнях.

Державне регулювання, орієнтоване на принципи сталого розвитку, є фундаментальним чинником у підвищенні конкурентоспроможності туристичного та готельно-ресторанного сектору. Сталий розвиток як стратегія регулювання ставить перед собою амбітні цілі – не лише збереження навколишнього середовища та культурної спадщини, але й інтеграцію екологічних, економічних та соціальних аспектів у розвиток індустрії туризму. Держава, реалізуючи регулювання, спрямоване на захист природних ресурсів і культурної спадщини, формує більш привабливий імідж країни для туристів, зацікавлених у відвідуванні екологічно відповідальних та культурно багатих напрямів. Особливо вагомим це стає у сегменті екотуризму, де споживачі дедалі більше обирають туристичні об'єкти, що підтримують стійкі практики та дбайливо ставляться до природного і культурного надбання. Таким чином, держава, підтримуючи екологічно орієнтовані ініціативи, сприяє створенню сталих туристичних продуктів, здатних привабити нові сегменти туристів і зміцнити позиції країни на міжнародній арені.

Важливою складовою сталого регулювання є сприяння впровадженню інноваційних технологій, які дозволяють готельно-ресторанному сектору підвищувати ефективність та знижувати витрати. Держава, стимулюючи інноваційний розвиток галузі через різноманітні форми підтримки, забезпечує впровадження автоматизації обслуговування, цифровізації процесів та використання відновлюваних джерел енергії. Застосування таких технологій дає змогу підприємствам оптимізувати роботу, скоротити витрати на енергоресурси, зменшити негативний вплив на довкілля та зробити бізнес більш стійким у довгостроковій перспективі. Використання відновлюваних джерел енергії, зокрема, знижує залежність галузі від викопних енергоресурсів, що не лише зменшує витрати, але й відповідає зростаючим вимогам споживачів щодо екологічності готельно-ресторанних послуг. Такий підхід до регулювання сприяє зростанню конкурентоспроможності сектору, адже дозволяє підприємствам залучати екологічно свідомих туристів, забезпечуючи їм послуги, що відповідають їхнім цінностям.

Сталий підхід у державному регулюванні готельно-ресторанного сектору включає також створення умов для довгострокової стабільності та процвітання цієї галузі. Через стимулювання використання стійких ресурсів, зменшення викидів вуглецю, а також підтримку соціальних ініціатив держава забезпечує інтеграцію соціальних і екологічних стандартів у бізнес-процеси. Такий підхід формує позитивний імідж готелів та ресторанів, як відповідальних суб'єктів господарювання, що не лише забезпечують високий рівень обслуговування, а й підтримують етичні й екологічні цінності. Для підприємств це означає зміцнення довіри з боку споживачів, що стає вагомим фактором підвищення їхньої конкурентоспроможності в умовах глобалізованого ринку.

Таким чином, держава відіграє важливу роль у підвищенні конкурентоспроможності туристичного та готельно-ресторанного сектору через регулювання, яке підтримує принципи сталого розвитку. Завдяки такому підходу до регуляторної політики країна не тільки зберігає свої природні та культурні ресурси, але й розвиває туристичні та готельно-ресторанні продукти, які відповідають сучасним тенденціям та очікуванням споживачів.

Висновки. Проведене дослідження підкреслює важливість збалансованої та ефективної державної політики, яка має враховувати як потреби бізнесу, так і вимоги суспільства до якості послуг та захисту навколишнього середовища. Державне регулювання в туристичному та готельно-ресторанному секторі має не лише створювати умови для економічного розвитку, а й підтримувати високі стандарти якості, безпеки й екологічності, що особливо актуально у сучасних умовах глобалізації. Надмірне регулювання та високі податкові ставки можуть створити перешкоди для малого та середнього бізнесу, знижуючи його конкурентоспроможність. Навпаки, державні стимули у формі податкових пільг та грантів на інновації, спрямовані на сталий розвиток та впровадження сучасних технологій, дозволяють підприємствам адаптуватися до ринкових викликів та залучати нових споживачів.

Зокрема, держава відіграє вирішальну роль у формуванні привабливого іміджу країни на міжнародному ринку, що підвищує її туристичну привабливість та сприяє зростанню інвестицій в індустрію. Однак для того, щоб досягти сталого розвитку, необхідно дотримуватися балансу між забезпеченням високих стандартів та створенням гнучких умов для розвитку підприємств. У зв'язку з цим, регуляторна політика повинна бути спрямована на підтримку інноваційних ініціатив, захист екологічних та культурних ресурсів, а також інтеграцію соціальних і екологічних цінностей у бізнес-практики.

Таким чином, ефективне регулювання в туристичному та готельно-ресторанному секторі сприятиме підвищенню його конкурентоспроможності, створюючи додаткові можливості для сталого економічного розвитку та забезпечення високого рівня обслуговування туристів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бутко М., Коробченко А. Вплив державного регулювання на розвиток туристичної індустрії в Україні // *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 98–102.
2. Голубева Т. О. Стратегічні пріоритети державного управління розвитком туризму в Україні // *Вісник економічної науки України*. 2021. № 1. С. 62–67.
3. Паламарчук Л. В., Іванова О. В. Сталий розвиток та інновації у туристичній галузі: європейський досвід і перспективи для України // *Журнал європейської економіки*. 2019. Т. 18, № 3. С. 255–262.
4. Кужель В. В. Державне регулювання індустрії гостинності та його вплив на конкурентоспроможність підприємств // *Економіка та управління національним господарством*. 2018. № 2. С. 45–52.
5. Назаренко Н. І. Сталий розвиток туристичних послуг: роль державного регулювання // *Сучасні проблеми економіки і права*. 2019. № 3. С. 55–61.
6. Лисенко А. О., Харченко С. С. Державне регулювання туристичної галузі як фактор соціально-економічного розвитку регіонів // *Регіональна економіка*. 2021. № 4. С. 78–85.
7. Smith M., Puczko L. *Health, Tourism and Hospitality: Spas, Wellness and Medical Travel*. Routledge, 2014.
8. Buhalis D., Costa C. *Tourism Management Dynamics: Trends, Management and Tools*. Elsevier, 2006.

9. Pechlaner H., Volgger M. How to promote cooperation in the hospitality industry: Generating practitioner-relevant knowledge using the GABEK qualitative research strategy // *International Journal of Hospitality Management*. 2012. Vol. 31, No. 3. P. 579–588.

10. Hall C. M. *Tourism Planning: Policies, Processes and Relationships*. Pearson Education, 2008.

11. Кирилов Ю. Є., Грановська В. Г., Алещенко Л. О. Економічний механізм формування конкурентних переваг суб'єктів туристичної галузі // *Міжнародний науково-практичний журнал “Економіка АПК”*. 2020. № 5. С. 45.

12. Крикунова В. М., Алещенко Л. О. Стратегічні пріоритети розвитку молодіжного підприємництва у Херсонському регіоні в сфері туристичного бізнесу // *Таврійський науковий вісник*. 2020. № 4.

REFERENCES:

1. Butko, M., & Korobchenko, A. (2020). Influence of state regulation on the development of the tourism industry in Ukraine. *Economics and State*, (6), 98–102.

2. Holubeva, T. O. (2021). Strategic priorities of public administration in tourism development in Ukraine. *Bulletin of Economic Science of Ukraine*, (1), 62–67.

3. Palamarchuk, L. V., & Ivanova, O. V. (2019). Sustainable development and innovations in the tourism sector: European experience and prospects for Ukraine. *Journal of European Economy*, 18(3), 255–262.

4. Kuzhel, V. V. (2018). State regulation of the hospitality industry and its impact on competitiveness. *Economics and National Economy Management*, (2), 45–52.

5. Nazarenko, N. I. (2019). Sustainable development of tourism services: The role of state regulation. *Modern Problems of Economics and Law*, (3), 55–61.

6. Lysenko, A. O., & Kharchenko, S. S. (2021). State regulation of the tourism sector as a factor of socio-economic development of regions. *Regional Economy*, (4), 78–85.

7. Smith, M., & Puczkó, L. (2014). *Health, tourism and hospitality: Spas, wellness and medical travel*. Routledge.

8. Buhalis, D., & Costa, C. (2006). *Tourism management dynamics: Trends, management and tools*. Elsevier.

9. Pechlaner, H., & Volgger, M. (2012). How to promote cooperation in the hospitality industry: Generating practitioner-relevant knowledge using the GABEK qualitative research strategy. *International Journal of Hospitality Management*, 31(3), 579–588.

10. Hall, C. M. (2008). *Tourism planning: Policies, processes and relationships*. Pearson Education.

11. Kyrylov, Y. E., Hranovska, V. H., & Aleshchenko, L. O. (2020). Economic mechanism for forming competitive advantages of tourism industry entities. *International Scientific and Practical Journal “Economics of Agro-Industrial Complex”*, (5), 45.

12. Krykunova, V. M., & Aleshchenko, L. O. (2020). Strategic priorities for the development of youth entrepreneurship in the Kherson region in the tourism business. *Tavriya Scientific Bulletin*, (4).